



HLAVNÍ MĚSTO PRAHA  
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY  
ODBOR ŽIVNOSTENSKÝ A OBČANSKOSPRAVNÍ

■  
Vážený pan



Č.j.  
S-MUMP 1100025/2011

Vyřizuje / linka  
Mgr. Jana Masopustová / 2903

Datum  
17. 8. 2012

■  
**R o z h o d n u t í**

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal na základě odvolání [redacted] nar. [redacted] v [redacted] bytem [redacted] právně zastoupeného [redacted] rozhodnutí odboru matrik Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 18. 10. 2011, č. j. ÚMČP1 91150/2010/I, kterým nebylo vyhověno žádosti jmenovaného o vydání osvědčení o státním občanství České republiky podle ustanovení § 20 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, pro nezletilého [redacted] nar. [redacted] v [redacted] trvale bytem společně s odvolatelem, a rozhodl **t a k t o :**

podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, se odvolání zamítá a odvoláním napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně **s e p o t v r z u j e .**

**O d ů v o d n ě n í**

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 18. 10. 2011, č. j. ÚMČP1 91150/2010/I, nebylo vyhověno žádosti [redacted] o vydání osvědčení o státním občanství České republiky podle ustanovení § 20 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů, pro

nezletilého [REDAKCE]. V odůvodnění rozhodnutí správní orgán prvního stupně nejprve zrekapituloval průběh dosavadního řízení ve věci. Dále uvedl, že z výsledků šetření a z předložených dokladů vyplývá, že žadatel [REDAKCE], nar. [REDAKCE] v [REDAKCE], který je osvojitelem nezletilého [REDAKCE], je státním občanem České republiky. Podle § 1 odst. 2 zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů se při posuzování, zda je fyzická osoba státním občanem České republiky, popřípadě zda byla do dne 31. 12. 1992 státním občanem České a Slovenské Federativní Republiky, postupuje podle předpisů platných v době, kdy mělo dojít k nabytí nebo pozbytí státního občanství této osoby. Podle § 3a cit. zákona dítě, jehož alespoň jeden osvojitel je státním občanem České republiky, nabyvá státního občanství České republiky dnem právní moci rozsudku o osvojení. Vzhledem k tomu, že platná právní úprava nepodrobuje cizozemská rozhodnutí o osvojení dítěte samostatnému řízení o uznání, konzultoval správní orgán prvního stupně projednávanou věc s Nejvyšším soudem, Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí a s Ministerstvem spravedlnosti České republiky. Správní orgán prvního stupně v této souvislosti cituje § 74 odst. 2 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož mohou dítě nezrušitelně osvojit pouze manželé nebo jeden z manželů, který žije s některým s rodičů v manželství, anebo pozůstalý manžel po rodiči nebo osvojiteli dítěte, pouze výjimečně i osamělá osoba. Společně mohou dítě osvojit podle § 66 odst. 1 zákona o rodině pouze manželé, přičemž manželstvím je podle § 1 odst. 1 zákona o rodině trvalé společenství muže a ženy založené zákonem stanoveným způsobem. Manželství dvou osob stejného pohlaví české právo nezná. Podle § 13 odst. 2 zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, brání trvajícím partnerství, aby se některý z partnerů stal osvojitelem dítěte. Podle českého práva není možné, aby bylo dítě osvojeno společně dvěma muži nebo dvěma ženami, ani jednotlivcem, který žije v registrovaném partnerství. Přitom není rozhodující, v jakém právním svazku žijí dotyčné osoby v zahraničí. Podle § 4 odst. 4 písmene c) zákona č. 155/2006 Sb., o registrovaném partnerství, do partnerství nemůže vstoupit osoba, která již dříve uzavřela manželství nebo která již dříve vstoupila do partnerství anebo do obdobného svazku osob stejného pohlaví v zahraničí, a její manželství nebo partnerství anebo obdobný svazek trvá. Současně podle § 6 odst. 2 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, kdo chce uzavřít nové manželství, je povinen prokázat, že jeho dřívější manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné. Osoba, která dříve uzavřela registrované partnerství nebo obdobný svazek osob stejného pohlaví v zahraničí, je povinna prokázat, že toto partnerství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné. Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že právního předpisu cizího státu nelze použít, pokud by se účinky tohoto použití přičily takovým zásadám společenského a státního zřízení České republiky a jejího právního řádu, na nichž je nutno bez výhrad

trvat (§ 36 zákona o mezinárodním právu soukromém a procesním – výhrada veřejného pořádku). Cizí rozhodnutí nelze uznat ani vykonat, jestliže uznání by se přičilo českému veřejnému pořádku (§ 64 písmeno d) cit. zákona). Výhrada veřejného pořádku je ustanovení právního řádu, které umožňuje a také zavazuje odmítnout výjimečně použití ustanovení cizího právního řádu, kterého se má v daném případě použít na základě tuzemské kolizní normy, jestliže by účinky tohoto použití v oblasti tuzemského práva byly zásadně nepřijatelné. Pro takovéto nepřijatelné účinky je také nutno odmítnout uznat cizí rozhodnutí. Na základě výše uvedeného dospěl správní orgán prvního stupně k závěru, že osvojení nezletilého [REDAKCE] žadatelem nelze podle českého práva uznat, neboť žadatele nelze považovat za individuálního osvojitele v situaci, kdy je z předložené dokumentace známo, že k osvojení došlo ve Spojených státech společně s další osobou mužského pohlaví. Z tohoto důvodu nelze dle názoru správního orgánu prvního stupně vydat nezletilému osvědčení o státním občanství České republiky. Správní orgán prvního stupně dále uvedl, že se nedomnívá, že by v předmětném řízení opomenul blaho nezletilého dítěte a jeho právo na rodiče, neboť z rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie je zřejmé, že nezletilý byl osvojen společně dvěma osobami, a to francouzským státním občanem a žadatelem. Nezletilý se narodil na území Spojených států, má státní občanství Spojených států a podle práva státu Kalifornie jsou osvojitelé jeho rodiči. Nezletilý tedy není osobou bez státního občanství a jeho práva nejsou v tomto směru omezena. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo právnímu zástupci žadatele doručeno dne 20. 10. 2011.

Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal [REDAKCE] prostřednictvím svého právního zástupce v zákonné lhůtě dne 4. 11. 2011 odvolání, v němž správnímu orgánu prvního stupně vytýká extenzivní a svévolnou interpretaci právních předpisů, jež opomíjí základní účel institutu osvojení a v tomto kontextu zejména institutu nabytí státního občanství osvojením podle § 3a zákona č. 40/1993 Sb., jímž je zájem dítěte a ochrana jeho práv a právního postavení včetně ochrany jeho právního vztahu s osvojitelem. Odvolatel je toho názoru, že správní orgán prvního stupně porušil ustanovení § 2 správního řádu a postupoval v rozporu s mezinárodními smlouvami dle čl. 10 Ústavy ČR, přičemž překročil svoji pravomoc ve věcech vydání osvědčení o státním občanství a zároveň zasáhl do práv dotčených osob způsobem přičícím se principu zdrženlivosti a jím přijaté řešení je v rozporu s veřejným zájmem. Dle odvolatele správní orgán prvního stupně v řízení opomenul zájem nezletilého, resp. se jím v řízení zabýval zcela povrchně a formalisticky, přičemž naplnění či ošetření zájmu dítěte odůvodnil restriktivní úvahou založenou na spekulativních východiscích. Tím se dopustil nepřipustné ingerence do rodinné a soukromé sféry nezletilého a upřel uznat jeho státní občanství. V tomto kontextu odvolatel odkazuje na čl. 2, 3, 5, 7 a 8

Úmluvy o právech dítěte a cituje z nálezů Ústavního soudu ČR sp. zn. IV ÚS 695/2000. Dále odvolatel odkazuje na čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, neboť má za to, že správní orgán I. stupně svým rozhodnutím nezletilému de facto odpírá právo na rodiče. Odvolatel rovněž nesouhlasí se způsobem, jímž správní orgán prvního stupně posoudil naplnění blaha dítěte. Dle názoru odvolatele neměl správní orgán prvního stupně hledět na okolnosti, za jakých je zájem dítěte ošetřen mimo jeho působnost, tedy mimo území České republiky. Odvolatel má za to, že správní orgán prvního stupně opomenul ošetření zájmu dítěte na území České republiky, když pouze odkázal na to, jakým způsobem je blaho dítěte ošetřeno na území Spojených států. Odvolatel zdůrazňuje, že na poskytnutí ochrany právnímu postavení dítěte v působnosti České republiky má zásadní právní zájem, neboť právní status dítěte v České republice se s ohledem na rozhodnutí správního orgánu nachází v naprostém právním vakuu. Ošetření zájmu a blaha dítěte při činnosti správního orgánu takto nemůže být zhojeno odkazem na činnost cizozemských státních orgánů. Dále odvolatel uvádí, že má za to, že úvaha správního orgánu prvního stupně, podle níž nelze rozhodnutí soudu státu Kalifornie uznat z důvodu rozporu s veřejným pořádkem, je v rozporu se zákonem. Dle názoru odvolatele není veřejným pořádkem České republiky kterékoliv ustanovení českého právního řádu, nýbrž pouze ta ustanovení, na nichž je nutno bez výhrady trvat. Odvolatel odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 4196/2007, podle něhož se musí jednat o rozpor s veřejným pořádkem takového stupně, který by porušoval základní principy českého právního řádu. Odvolatel vnímá jako základní principy právního řádu základní principy demokratického právního státu vyjádřené v základních ustanoveních Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod a dále obecné právní principy jednotlivých právních odvětví. To, že dle zákona o rodině je možné společně osvojit dítě pouze ze strany manželů, ani to, že podle § 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství brání trvajícím partnerství tomu, aby některý z partnerů osvojil dítě, odvolatel nepovažuje za základní princip českého právního řádu. Odvolatel vytýká správnímu orgánu I. stupně extenzivní interpretaci pojmu veřejného pořádku ve smyslu zákona o mezinárodním právu soukromém a má za to, že tento princip správní orgán prvního stupně vztáhl na ustanovení, jež nelze považovat za principiální. Odvolatel konstatuje, že rovněž podle práva Kalifornie je základním právním principem blaho dítěte. Pokud byly splněny předpoklady pro rozhodnutí o osvojení, není dle názoru odvolatele dán prostor pro to, aby státní orgán formalisticky popřel zájem dítěte na základě extenzivní interpretace právních předpisů. Odvolatel dále namítá, že správní orgán prvního stupně zpochybňuje vážnost a povahu rozhodnutí soudu státu Kalifornie, čímž vyvolává situaci, v níž Česká republika nedostává svým mezinárodním závazkům vůči Spojeným státům. Odvolatel je toho názoru, že správní orgán prvního stupně byl při rozhodování vázán ústavními a mezinárodněprávními požadavky na ochranu

soukromého a rodinného života nezletilého, které mají přednost před ustanoveními zákonného pořádku. Správní orgán prvního stupně však dle názoru odvolatele postupoval opačně, když upřednostnil zákonné předpisy před předpisy ústavními a mezinárodními, zejména když nepoměřil vnitrostátní právní předpisy (§ 13 odst. 2 zákona o registrovaném partnerství a § 66 odst. 1 zákona o rodině) s ustanoveními čl. 8 a čl. 14 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, která je součástí veřejného pořádku ČR. V této souvislosti odvolatel odkazuje na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva (Loizidu proti Turecku - 1995, Salguiero da Silva Mouta proti Portugalsku – 1999, E.B. proti Francii – 2008) a rezoluce Evropského parlamentu. Správní orgán prvního stupně měl tedy zejména posuzovat, zda odepření ochrany rodinnému vztahu nezletilého založenému cizozemským rozhodnutím, je v souladu s neopominutelným požadavkem na ochranu rodinného života nezletilého a v tomto kontextu tedy s jeho zájmem a blahem. Odvolatel uvádí, že vnitrostátní právní úprava, která nedovoluje osvojení dítěte osobám ve formalizovaném partnerství osob stejného pohlaví, nemůže být dostatečným východiskem pro učinění závěru o tom, že již existujícímu osvojení, resp. osvojení založenému cizozemským rozhodnutím, bude odepřena ochrana ve formě uznání takového rozhodnutí pro rozpor s veřejným pořádkem. K odvolání odvolatel přiložil rozhodnutí Nejvyššího soudu Republiky Slovinsko ze dne 28. 1. 2010, č. j. II Ips 462/2009, který v obdobné věci dospěl k závěru, že nelze odmítnout uznání rozhodnutí o osvojení s odkazem na rozpor s morálkou, resp. se základními právními principy. S přihlédnutím k výše uvedenému odvolatel navrhuje, aby rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bylo zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání, příp. aby bylo v odvolacím správním řízení jeho žádosti vyhověno.

Odbor živnostenský a občanskosprávní Magistrátu hlavního města Prahy přezkoumal soulad odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost odvoláním napadeného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla přezkoumána v rozsahu námitek uvedených v odvolání, v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“). Po tomto přezkoumání odvolací správní orgán dospěl k následujícím závěrům.

Ze spisového materiálu správního orgánu prvního stupně bylo zjištěno, že nezletilý [REDAKCE] se narodil dne [REDAKCE] v [REDAKCE]. Rozhodnutím Nejvyššího soudu Kalifornie ze dne 25. 5. 2007, sp. zn. RA 07319625, byl nezletilý společně osvojen odvolatelem [REDAKCE] a francouzským státním občanem [REDAKCE]. Osvojitelé na výzvu správního orgánu prvního stupně

upřesnili, že uzavřeli manželství podle práva státu Kalifornie. Odvolatel na základě výše uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie požádal dne 17. 6. 2010 o vydání osvědčení o státním občanství České republiky pro nezletilého [REDAKCE] [REDAKCE] podle ustanovení § 20 zákona č. 40/1993 Sb. v platném znění. Současně předložil rodný list nezletilého vydaný státem Kalifornie dne 18. 7. 2008, v němž je jako otec nezletilého zapsán [REDAKCE] nar. [REDAKCE], a jako matka nezletilého je zapsán odvolatel. V daném řízení je spornou otázkou, zda nezletilý nabytí osvojením státní občanství České republiky podle ustanovení § 3a cit. zákona, podle něhož dítě, jehož alespoň jeden osvojitel je státním občanem České republiky, nabývá státního občanství České republiky dnem právní moci rozsudku o osvojení. Klíčové pro rozhodnutí v předmetné věci je pak posouzení, zda výše zmíněné rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého lze uznat na území České republiky.

Jak již odvolací správní orgán dříve konstatoval (rozhodnutí odvolacího správního orgánu ze dne 11. 7. 2011, č. j. S-MHMP 259418/2011), skutečnost, že platná právní úprava nepodrobuje cizozemská rozhodnutí o osvojení dítěte samostatnému řízení o uznání, neznamená, že každé takové rozhodnutí bude na území České republiky bez dalšího uznáno. Správní orgány nemohou pro absenci samostatného a procesně upraveného řízení o uznání cizozemského rozhodnutí o osvojení nezletilého zcela rezignovat na posouzení splnění zákonných podmínek pro uznání tohoto rozhodnutí na území České republiky. Předmetné rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého tak podléhá neformálnímu způsobu uznání podle § 65 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, v platném znění, tj. uznání se nevyslovuje zvláštním výrokem, ale příslušný orgán po posouzení splnění podmínek pro uznání cizozemského rozhodnutí k tomuto rozhodnutí přihlédne, jako by šlo o rozhodnutí soudu České republiky. V této souvislosti tedy odvolací správní orgán neshledal žádné pochybení v tom, že správní orgán prvního stupně posuzoval uznatelnost a vykonatelnost předmetného rozhodnutí podle hledisek uvedených v § 64 zákona č. 97/1963 Sb., v platném znění, tj. včetně jeho souladu s veřejným pořádkem České republiky ve smyslu § 64 písmene d) cit. zákona.

K aplikaci výhrady veřejného pořádku uvádí odvolací správní orgán následující. Česká právní úprava obecně definuje pojem veřejného pořádku v § 36 zákona č. 97/1963 Sb., v platném znění, když jako veřejný pořádek označuje takové zásady společenského a státního zřízení České republiky a jejího právního řádu, na nichž je nutno bez výhrady trvat. Podle § 64 písmene d) cit. zákona nelze cizí rozhodnutí uznat ani vykonat, pokud by se uznání přičilo veřejnému pořádku České republiky. Z uvedeného vyplývá, že veřejný pořádek České republiky se neomezuje pouze na základní principy

demokratického právního státu vyjádřené v Ústavě a Listině základních práv a svobod, ale zahrnuje rovněž obecné zásady jednotlivých právních odvětví, jejichž zachovávání je nezbytné pro naplňování základních hodnot a zájmů společnosti. Možnost použití výhrady veřejného pořádku je výrazně vyšší tam, kde je konkrétní právní úprava úžeji spojena s historickým a kulturním vývojem země.

Platná právní úprava osvojení na území České republiky vyhrazuje možnost společného osvojení dítěte pouze manželům (§ 66 odst. 1 zákona o rodině), přičemž manželství může být uzavřeno jen mezi mužem a ženou (§ 1 odst. 1 cit. zákona). Tento fakt je zákonodárcem dále akcentován v případě nezrušitelného osvojení podle § 74 a násl. zákona o rodině. Takto mohou osvojit dítě pouze manželé, nebo jeden z manželů, který žije s některým z rodičů dítěte v manželství, a nebo pozůstalý manžel po rodiči nebo osvojiteli dítěte. Výjimečně může takto osvojit dítě i osamělá osoba, jestliže jsou jinak předpoklady, že toto osvojení bude plnit svoje společenské poslání.

Zákonodárce v rámci výše cit. právní úpravy zdůrazňuje význam a úlohu rodiny založené manželstvím, které má mimo jiné směřovat k naplnění rodičovství a k výchově dětí, a současně vylučuje možnost společného osvojení dvěma osobami, které nejsou manžely, ať se jedná o faktické společenství druha a družky nebo o osoby stejného pohlaví žijící ve faktickém svazku či v registrovaném partnerství. Česká právní úprava v tomto směru odpovídá mezinárodnímu standardu (čl. 6 Evropské úmluvy o osvojení dětí). Argumentaci správního orgánu prvního stupně poukazující na nemožnost individuálního osvojení u fyzické osoby žijící v registrovaném partnerství odvolací správní orgán považuje spíše za doplňující, neboť v projednávané věci se nejedná o osvojení jedním osvojitelem, nýbrž o společné osvojení dvěma osvojiteli stejného pohlaví. Z dikce ustanovení § 13 odst. 2 zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, je neméně rovněž zřejmá preference náhradní rodinné výchovy heterosexuálním párem, což se v důvodové zprávě k tomuto zákonu také výslovně uvádí. Cit. ustanovení dosud nedoznalo žádných změn, a to ani v souvislosti s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva (E.B. proti Francii - 2008). Žádný posun v této věci pak nepřináší ani právní úprava osvojení obsažená v novém občanském zákoníku, který nabude účinnosti ke dni 1. 1. 2014.

S přihlédnutím k výše uvedenému tedy lze konstatovat, že český právní řád neupravuje a nepřipouští společné osvojení dítěte jinými osobami, než mužem a ženou žijícími v manželství. Odvolací správní orgán má za to, že tento princip společné adoptce, který zákonodárce opakovaně zdůrazňuje, lze považovat za jednu ze zásad, na

nichž je postavena právní úprava tohoto typu náhradní rodinné péče, a tedy i za součást veřejného pořádku České republiky. Česká republika se tak řadí mezi konzervativní státy, avšak nijak nevybočuje z evropského rámce, když společné osvojení dítěte homosexuálním párem v současné době umožňuje pouze osm evropských států. Vzhledem k absenci výslovné právní úpravy či relevantní judikatury odvolací správní orgán při formulaci tohoto názoru podpůrně využil stanoviska oddělení mezinárodního práva civilního Ministerstva spravedlnosti České republiky ze dne 22. 12. 2010, Úřadu pro mezinárodně právní ochranu dětí ze dne 2. 12. 2010 a Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 11. 2010. Všechny výše uvedené instituce shodně zkonstatovaly, že uznání rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého nelze na území České republiky uznat pro jeho rozpor s veřejným pořádkem České republiky. Jejich stanoviska jsou součástí správního spisu. Odvolací správní orgán současně přihlédl k právní úpravě podmínek uznání cizozemských rozhodnutí o osvojení obsažené v § 63 odst. 1 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém. Podle cit. ustanovení jestliže v době osvojení byl osvojitel, některý z osvojitelů nebo osvojenec státním občanem České republiky, uznávají se cizí rozhodnutí o osvojení v České republice, jestliže se to nepřičí veřejnému pořádku a nebrání tomu výlučná pravomoc českých soudů a osvojení by bylo přípustné i podle hmotněprávních ustanovení českého práva. Z důvodové zprávy k tomuto zákonu vyplývá, že zákonodárce podmínil uznání cizozemských rozhodnutí o osvojení mj. i jejich souladem s českým právním řádem z toho důvodu, aby ze strany účastníků, kteří jsou českými občany, nemohlo dojít k obcházení české zákonné úpravy osvojení tím, že k osvojení dojde v zahraničí. Odvolací správní orgán si je vědom toho, že se jedná o zatím neúčinnou právní normu (účinnosti nabývá dnem 1. 1. 2014), nicméně má za to, že z jejího obsahu je dobře znatelný důraz zákonodárce na naplnění požadavků, které při osvojení dítěte klade tuzemské právo.

Odvolací správní orgán dále v souvislosti s odvolací argumentací poznamenává, že ve vztahu k problematice uznání rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého neobstojí námitka odvolatele, že odmítnutím uznání tohoto rozsudku Česká republika nedostává svým mezinárodním závazkům vůči Spojeným státům. V předmětné věci není mezi Českou republikou a Spojenými státy uzavřena žádná mezistátní smlouva, která by upravovala vzájemné uznávání rozhodnutí justice týkající se osvojení nezletilých. Stejně tak tuto problematiku neupravuje ani žádná vícestranná mezinárodní smlouva, úmluva či konvence, jejímiž smluvními stranami by byly oba výše uvedené státy. Nelze tedy než konstatovat, že je na vůli obou svrchovaných států, zda a za jakých podmínek na svém území přiznají právní účinky rozhodnutím soudů druhého státu.



Pro úplnost lze uvést, že otázka společné adopce dítěte osobami stejného pohlaví není řešena ani Evropskou úmluvou o osvojení dětí ani právem Evropské unie. Dle názoru odvolacího správního orgánu neobstojí ani odkaz odvolatele na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Některá z odvolatelem zmíněných rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva projednávané věci skutkově ne zcela přiléhají (Loizidu proti Turecku, Keegen proti Irsku, da Silva Mouta proti Portugalsku). Problematiky osvojení se dotýká odvolatelem zmíněný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci E.B. proti Francii a dále rozhodnutí téhož soudu ve věci Gas a Dubois proti Francii, nicméně v obou případech se jedná o problematiku individuálního osvojení, nikoliv osvojení společného. Nejbližše projednávané věci je rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Gas a Dubois proti Francii, kdy se žadatelky žijící v partnerství domáhaly osvojení dítěte, jehož biologickou matkou byla jedna z partnerek. Soud v této souvislosti zkonstatoval, že není porušením Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod to, že partnerka (nebiologická matka) nemůže adoptovat dítě své partnerky (biologické matky) a že vzhledem k sociálním, osobním a právním důsledkům manželství nemůže být právní situace žadatelek považována za srovnatelnou s manželským párem, pokud jde o adopci druhým rodičem. Žadatelky tedy nebyly se svým návrhem úspěšné, neboť soud neshledal, že by postup francouzských úřadů bylo možno považovat za diskriminaci z důvodu sexuální orientace žadatelek.

Odvolací správní orgán dále konstatuje, že rozsudek Nejvyššího soudu republiky Slovinsko, jehož text ve slovinském a anglickém znění odvolatel přiložil k odvolání, nemá na území České republiky ani ve vzájemných vztazích mezi Českou republikou a Spojenými státy žádnou závaznost ani účinky. Odvolací správní orgán respektuje právo každého státu na rozhodnutí, jaký status přiřkne párům stejného pohlaví, jak naplní právní obsah takového svazku a do jaké míry bude akceptovat cizozemská rozhodnutí, která svými důsledky značně přesáhnou míru práv přiznaných homosexuálním párům vlastními právními předpisy. Odvolací správní orgán však považuje v této souvislosti za nepřijatelné, že by měl ve správním řízení zohledňovat judikaturu jiného státu a současně odhlížet od obsahu českého právního řádu.

Odvolatel dále namítá, že správní orgán prvního stupně postupoval v rozporu se zájmem nezletilého, když odmítl uznat platnost výše zmíněného rozhodnutí Nejvyššího soudu Kalifornie o osvojení nezletilého na území České republiky. V této souvislosti odvolací správní orgán konstatuje, že byť odvolatel obecně operuje pojmem zájem dítěte, není schopen dát tomuto pojmu konkrétní obsah, který by přiléhal skutkovému stavu projednávané věci. Jak již konstatoval správní orgán prvního stupně, nezletilý není

osobou bez státního občanství. Tuto skutečnost odvolatel nerozporuje, když sám ve správním řízení uvedl, že nezletilý je státním občanem Spojených států a toto státní občanství nabyl narozením. O francouzské státní občanství pro nezletilého osvojitelé dle vlastního vyjádření nepožádali. Ze spisového materiálu vyplývá, že nezletilý trvale žije s osvojiteli na území Spojených států. Na území České republiky nezletilý nikdy trvale nepobýval, nebyl s ní v žádném právním vztahu a její jurisdikci nepodléhá. Odvolací správní orgán tedy vyjadřuje pochybnost, že by rozhodnutí správních orgánů mohlo mít jakýkoliv faktický dopad na právní postavení nezletilého. S přihlédnutím k výše uvedenému odvolací správní orgán dospěl k závěru, že ani obecně formulované hledisko zájmu dítěte není sto překlenout jednoznačný rozpor cizozemského rozsudku o osvojení nezletilého s právním řádem České republiky, zejména s principy, na nichž je založena česká právní úprava společného osvojení nezletilého dítěte a které odvolací správní orgán považuje za součást veřejného pořádku České republiky, jak již výše uvedl.

S přihlédnutím ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěl odvolací správní orgán k závěru, že správní orgán právního stupně nepochybil, když žádosti odvolatele o vydání osvědčení o státním občanství České republiky pro nezletilého [REDAKCE] [REDAKCE] nevyhověl. Rozsudek Nejvyššího soudu Kalifornie o společném osvojení nezletilého odvolatelem [REDAKCE] a francouzským státním občanem [REDAKCE] nelze uznat na území České republiky pro jeho rozpor s veřejným pořádkem České republiky. Společné osvojení založené tímto rozsudkem se tedy nemůže stát právním titulem pro nabytí státního občanství České republiky.

**P o u ě n í :** Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, nelze dále odvolat.

JUDr. Eva Novaková  
ředitelka odboru živnostenského  
a občanskosprávního